

Van: het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat

Datum: 21 oktober 2024

Aan: de gemeenteraden en colleges van B&W van Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren.

Informatie bij: mw. C. (Carla) Kersbergen (directeur-rentmeester)

Telefoonnummer: 035 - 621 45 98

Deze informatiebrief heeft als doel u te informeren over de besluiten die zijn genomen in het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat van 10 oktober 2024

Deze informatiebrief is wat uitgebreider dan normaal omdat we daarin zowel de bestuursbesluiten over zienswijzen op het beleidsplan als de jaarstukken weergeven. Bij de bespreking daarvan in de raden was ik namens het GNR bij de meeste raden aanwezig. Fijn om te merken dat er positief gereageerd wordt op ons werk en de kwaliteit van de aangeleverde stukken. Het is wederzijds goed bevallen om bij de voorbereiding van het beleidsplan de raden te betrekken. Deze contactmomenten willen we als GNR voortzetten door jaarlijks een bijeenkomst en/of excursie te organiseren voor de raadsleden. Zo kunnen we met elkaar in gesprek over wat er speelt in en om onze natuurgebieden. Het idee is om dit in mei/juni te organiseren. Het is dan ook een goede gelegenheid om vragen te beantwoorden over de jaarstukken die in deze periode aan de raden zijn verstuurd voor zienswijzen.

Naast de bestuursbesluiten is het ook goed om te vermelden dat de Klankbordgroep Goois Natuurreservaat dit jaar 20 jaar bestaat. De klankbordgroep Goois Natuurreservaat is 19 april 2004 opgericht en inmiddels gegroeid van 10 naar 14 leden. De groep bestaat uit vertegenwoordigers van natuur-, erfgoed en recreatie-organisaties die actief zijn in het Gooi en het Goois Natuurreservaat. Begin oktober was de 62e vergadering en werd deze mijlpaal van 20 jaar Klankbordgroep Goois Natuurreservaat, gevierd.

Voor het GNR is de Klankbordgroep van onschatbare waarde. Kennis, meningen en adviezen worden meegenomen in besluiten en het te ontwikkelen beleid. Onderwerpen die soms veel losmaken onder de bewoners van het Gooi. Door ontwikkelingen en plannen te delen, zorgen we direct en indirect voor een breder draagvlak bij een belangrijk deel van de inwoners van het Gooi. Zie ook: [Klankbordgroep Goois Natuurreservaat bestaat 20 jaar - Goois Natuurreservaat \(gnr.nl\)](https://www.gnr.nl/klankbordgroep-goois-natuurreservaat-bestaat-20-jaar)

Besluiten uit de bestuursvergadering d.d. 10 oktober 2024

Beleidsplan Goois Natuurreservaat 2024-2027

Het beleidsplan is in februari 2024 aan de gemeenteraden aangeboden voor zienswijze. Hierop zijn een aantal reacties gekomen die hierna de revue passeren.

De gemeenten spreken in z'n algemeenheid hun waardering uit voor het proces hoe het beleidsplan tot stand is gekomen, evenals voor de inhoud en de koers van het beleidsplan. Veel vraagstukken en ontwikkelingen worden herkend. De aandachtspunten die de gemeenten in hun reacties hebben aangedragen, worden hierna benoemd en voorzien van een reactie van GNR.

a. Zienswijze Blaricum

Als aanvulling op het beleidsplan ziet gemeente Blaricum potentie in het meer aandacht geven aan fondsenwerving, door bijvoorbeeld het ledenpasje van GNR meer te promoten onder de bezoekers en inwoners in het Gooi.

Reactie op deze zienswijze

De donateurspas van GNR biedt nu reeds op sommige plekken korting (sommige horecaondernemingen evenals het Geologisch Museum Hofland). Het bieden van korting is uiteraard afhankelijk van de medewerking van bedrijven en instellingen. Het geven van korting op toegang, producten en activiteiten om extra donateurs te werven en te binden, wordt zeker voortgezet en waar mogelijk uitgebreid.

b. Zienswijze Gooise Meren

Er wordt gevraagd de paragraaf over erfgoed (hoofdstuk 5 par. 3) uit te breiden en daarin in ieder geval de navolgende plannen te vermelden.

- Meer bebording te plaatsen voor creëren van bewustwording van de bijzondere erfgoedwaarden.
- Het cultuureducatieprogramma omtrent de grafheuvels voor groepen 7 en 8.
- Voortzetten van het beleid en voornemen om het erfgoed te koesteren en te behouden.

Reactie op deze zienswijze

Het onderdeel in het beleidsplan 'wat streven we na' over het erfgoed, is inderdaad erg beknopt. Een wat uitgebreidere beschrijving doet meer recht aan de waarde en de betekenis van ons erfgoed en laat zien wat we als GNR nastreven voor het erfgoed. Daarom voegen we een uitgebreidere passage toe, zie de bijlage. Het voortzetten van het beleid om het erfgoed te koesteren en te behouden staat hierin centraal. In het verlengde hiervan wordt de suggestie gedaan om meer borden te plaatsen voor het creëren van meer bewustzijn bij bezoekers van de bijzondere erfgoedwaarden. Op een aantal plaatsen gebeurt dit ook, denk aan de grafheuvels en zanderijen. GNR blijft wel alert op een teveel aan bebording in het prachtige natuurhistorische landschap van het Goois Natuurreservaat omdat dit ontsierend en storend kan werken. Er zijn naast bebording ook andere mogelijkheden om erfgoed effectief te beschermen. Het plaatsen van borden zal dan ook van geval tot geval worden beoordeeld.

Er is inderdaad een nieuw educatieprogramma omtrent archeologie en erfgoed voor groepen 7 en 8 van het basisonderwijs in voorbereiding, uit te voeren samen met het Geologisch Museum Hofland. De bovengenoemde punten zijn in het beleidsplan aangepast.

c. Zienswijze Hilversum

In de zienswijze zijn de volgende aandachtspunten meegegeven.

1. De al jarenlange te hoge stikstofbelasting heeft negatieve gevolgen voor de bodems, de natuur en de biodiversiteit. De gemeenteraad adviseert de gevolgen ervan goed in beeld te brengen. De uitkomsten zijn nodig om te kunnen lobbyen voor een structurele verlaging van de stikstofbelasting op het Goois Natuurreservaat.
2. Er wordt geconstateerd dat de fondsenwervingsambitie van € 900.000 per jaar aanmerkelijk hoger is dan gerealiseerde opbrengsten in 2021 en 2022. Er wordt aandacht gevraagd voor de haalbaarheid en om voorzichtig te begroten.
3. In het kader van fondsenwerving wordt ook expliciet gevraagd naar de rollen van Stichting Steun en LandschappenNL nu GNR zich bij de koepel LandschappenNL heeft aangesloten. Daarnaast wordt de vraag gesteld hoe we aankijken tegen sponsoruitingen in de natuurgebieden.
4. De gemeenteraad hecht eraan te benadrukken dat hij verwacht dat GNR bij het uitvoeren van haar taken een even grote waarde toekent aan natuurbehoud als aan vrije toegang om van het natuurschoon te genieten zoals statutair is vastgelegd, waarbij soms in het voordeel van het ene belang en soms in het voordeel van het andere belang dient te worden gekozen.
5. De gemeenteraad hecht eraan te benadrukken dat hij verwacht dat het Goois Natuurreservaat bij het invullen van haar overdrachtelijke rol als 'stem van de natuur' zich gevraagd en ongevraagd duidelijk uitspreekt richting participanten als zij van mening is dat plannen van een participant aan de randen van de gronden van GNR niet in lijn zijn met de zienswijze van GNR, maar dat zij het aangaan van rechtszaken als een uiterste, zoveel mogelijk te vermijden middel ziet.

Reactie op deze zienswijze

1. Stikstofbelasting in het Goois Natuurreservaat
Op dit moment laten we op basis van subsidie van de provincie (natuurherstelmaatregelen uit Programma Natuur) onderzoek doen naar de effecten van stikstof op de mineralenbalans in de zowel bos- als heidebodems. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken kunnen we bepalen welke maatregelen zinvol zijn om de mineralenbalans in de bodem te herstellen. Daarnaast wordt zoveel mogelijk informatie verzameld over de staat van de natuur en de bodem zodat deze gebruikt kan worden in de lobby om de belasting omlaag te brengen.
2. Fondsenwerving
De ambitie voor de fondsenwerving is € 900.000 per jaar. Een ambitie is niet hetzelfde als een concreet doel. Een ambitie mag hoog zijn, mede om de inspanningen te rechtvaardigen. De fondsenwervingsresultaten zijn de laatste jaren flink gegroeid en de organisatie zet zich stevig in om deze op een nog hoger niveau te krijgen. Het bestuur houdt op dit onderwerp vinger aan de pols. Het advies om voorzichtig te prognosticeren wordt ter harte genomen.

3. Fondsenwerving en partners

Nu de Postcode Loterij heeft besloten dat GNR in aanmerking blijft komen voor voortzetting van NPL-bijdragen, zal dat geld jaarlijks rechtstreeks en onverkort via LandschappenNL naar GNR worden overgemaakt. GNR zal deze bijdragen in haar begroting onderbrengen in een speciaal bestemmingsfonds voor investeringen en projecten. Doelgiften voor projecten zullen hier ook worden ondergebracht. Deze middelen worden niet doorgezet naar de Stichting Steun omdat het een overeenkomst tussen GNR en LandschappenNL betreft. Het bestuur van GNR zal over de aanwending ervan de benodigde keuzes maken en besluiten nemen. De Stichting Steun ontvangt wel middelen van donateurs, erfstellingen, legaten en giften, zoals tot nu toe het geval is. Voor het vrijspelen van deze middelen worden projectvoorstellen ingediend bij Stichting Steun. De aansluiting bij LandschappenNL brengt een jaarlijkse contributie met zich mee maar heeft geen impact op onze fondsenwerving. De aansluiting heeft betekenis voor GNR voor wat betreft kennisuitwisseling, gezamenlijke projecten en belangenbehartiging (denk aan lobby op rijksniveau als het gaat om de Subsidie Natuur en Landschap) en voor deelname aan gezamenlijke campagnes.

Sponsoruitingen in onze terreinen worden in z'n algemeenheid als een aantasting van het landschap en de natuur gezien en worden niet nagestreefd noch gehonoreerd.

4. Balans natuur en recreatie

Het besef bij GNR dat recreatie belangrijk is, is groot. Letterlijk staat er in de statuten als 2e doel geformuleerd: aan het publiek door vrije toegang tot die terreinen onder eventueel te stellen bepalingen, het genot van dat natuurschoon te verzekeren. De natuur is hierbij wel de 'kip met de gouden eieren'. Kortom, het natuurschoon, heden ten dage vertaald als een aantrekkelijk landschap en biodiverse natuur, is onontbeerlijk voor goed recreatief gebruik. Overigens kan te veel recreatief gebruik schade opleveren. Het gaat dus om het bereiken van een goede balans, een verantwoord evenwicht. De situatie op dit moment laat zien dat er grote druk is op de natuur, ook door recreatief gebruik van het gebied waarvoor het in het belang van de natuur noodzakelijk is om maatregelen te nemen.

5. Samenwerking participanten

Opkomen voor de natuur is en blijft nodig. We zijn het eens met de gemeenteraad van Hilversum dat het aangaan van rechtszaken tegen de plannen van een participant als een uiterste, zoveel mogelijk te vermijden middel wordt gezien. Bij voorkeur worden we als stem van de natuur aan de voorkant van processen betrokken als sparringpartner.

d. Zienswijze Huizen

Er is geen zienswijze door Huizen ingediend. Wel zijn er vragen gesteld in de commissie Fysiek Domein die de inhoud van het beleid(s)plan) betreffen en waarvan het zinvol is hierop een reactie te formuleren en deze terug te koppelen naar de gemeenteraad. De vraagstukken zijn:

1. Heeft GNR een plan om de wolf terug te dringen en/of worden/zijn daar technische voorbereidingen voor getroffen?
2. Kunnen percelen grond van GNR die niet van belang zijn uit oogpunt van natuur en landschap en grenzen aan openbare ruimte waar de gemeente een belang heeft, preferent worden aangeboden aan de deelnemende gemeenten? Het gaat dan met name om uitritten die minder strategisch zijn voor het GNR, maar voor de betreffende gemeente wellicht wel van belang.

Reactie op deze zienswijze

1. Een plan voor de wolf

De ontwikkelingen rondom het komen, gaan en verblijven van de wolf in natuurgebieden in Nederland worden door GNR zo goed mogelijk gevolgd. Er zijn maatregelen genomen om de grazers (runderen en schapen) te beschermen. De ontwikkelingen van afgelopen zomer op m.n. Landgoed Den Treek bij Leusden, onderstrepen de urgentie ervan. Het is goed om te realiseren dat de provincies hierin de sturende verantwoordelijkheid hebben en niet de terreineigenaar zoals GNR. De wilde fauna in de natuurgebieden is wettelijk gezien van niemand, ook niet van GNR; wilde dieren zijn wettelijk beschermd en kunnen vrij bewegen. Onder bepaalde, door de overheid vast te stellen omstandigheden, kan ingegrepen worden, bijvoorbeeld bij schade en overlast. Ingrijpen in de populatie van de wolf en welke middelen daarbij zijn geoorloofd, is onderwerp van maatschappelijk debat en de provincie is hierbij aan zet. Het antwoord op de concrete vraag is dat er op dit moment geen plan is voor het terugdringen van de wolf noch voor maatregelen rondom de aanwezigheid en eventuele problemen met betrekking tot de wolf. De provincie heeft hierin het voortouw en GNR zal, in het geval het aan de orde is, hierbij zo goed mogelijk betrokken zijn. Het is van groot belang dat er dan tijdig gecommuniceerd wordt naar de inwoners van het Gooi en in het bijzonder naar de bezoekers van het natuurgebied. Op onze website is het actuele standpunt t.a.v. de wolf te vinden: www.gnr.nl/wolf.

2. Preferent aanbieden aan gemeenten van af te stoten percelen grond

We kunnen ons goed voorstellen dat percelen die GNR in eigendom heeft maar geen betekenis hebben uit een oogpunt van natuur en landschap en aansluiten op de openbare ruimte, voor gemeenten van belang kunnen zijn. Vanuit dat gezichtspunt ligt het inderdaad voor de hand dit soort percelen eerst aan te bieden aan de gemeenten alvorens ze aan te bieden aan derden. Dit wordt vastgelegd in het Handelingskader Grondverwerving van het GNR (2024).

e. Zienswijze Laren

Gemeente Laren kan zich in grote lijnen vinden in het beleidsplan en geeft daarnaast de volgende reactie.

1. Het onderwerp erfgoed is erg beknopt ten opzichte van andere beleidsvelden, zoals recreatie. Zij adviseren op dit punt het beleidsplan aan te vullen.
2. Het dilemma om enerzijds de natuur op kwetsbare plekken te beschermen en anderzijds mogelijkheden te creëren voor recreatie, wordt door gemeente Laren onderkend.
3. De gemeente Laren constateert onder "speerpunten op pagina 26 m.b.t. Natuurbrug" dat zij het niet eens zijn met de aanleg van een Natuurbrug maar wel met de aanleg van een natuurverbinding, mits de cultuurhistorische waarde van de N525, zoals beschermd middels de aanwijzing als Bijzonder Provinciaal Landschap, niet onevenredig wordt aangetast.
4. Als aanvulling op het beleidsplan ziet de gemeente Laren potentie in het meer aandacht geven aan fondsenwerving, door bijvoorbeeld het ledenpasje van GNR meer te promoten onder de bezoekers en inwoners in de regio. De gemeente ziet ook kansen om voor de fondsenwerving een beroep te doen op Stichting Steun en hen hier actiever voor in te zetten.

Reactie op deze zienswijze

1. Paragraaf over erfgoed

Het onderdeel in het beleidsplan over het erfgoed is inderdaad erg beperkt. Het doet recht aan de waarde en de betekenis ervan als er in het beleidsplan wordt gekomen tot een uitgebreider beeld van wat we nastreven voor het erfgoed. Het voortzetten van het beleid en de inzet om het erfgoed te beschermen en te behouden staan hierbij centraal. Het beleidsplan is op dit punt aangevuld.

2. Evenwicht natuur en recreatie

Het is fijn dat gemeente Laren dit dilemma onderkent.

3. Natuurbrug N525

Op instigatie van gemeenteraadsleden van Laren heeft de provincie die de regie voert over de planvoorbereiding van de natuurverbinding N525, verdiepende onderzoeken uit laten voeren naar de cultuurhistorische waarden van de beoogde locatie en de ecologische onderbouwing van een brug boven een onderdoorgang voor de fauna. De resultaten zijn met gemeenteraadsleden gedeeld. Ook is er een ontwerpend onderzoek uitgevoerd naar verschillende varianten van een natuurverbinding waaronder die van een verdiepte weg. Hierbij zijn voorkeursvarianten geselecteerd waarbij de cultuurhistorische en landschappelijke waarden naast die van natuur, nadrukkelijk in beeld zijn gebracht. Dit ontwerpend onderzoek komt binnenkort openbaar beschikbaar. Het is op 3 september jl. voorgelegd aan de Adviescommissie voor de Ruimtelijke Ontwikkeling van provincie Noord-Holland. Daarna volgt er een terugkoppeling naar de gemeenteraad(sleden) van Laren en een bestuurlijk overleg met Laren, Hilversum, provincie Noord-Holland en GNR.

4. Fondsenwerving

De donateurspas van GNR biedt nu reeds op sommige plekken korting (sommige horecaondernemingen en het Geologisch Museum Hofland). Dit is afhankelijk van medewerking van bedrijven en instellingen. Het geven van korting op toegang, producten en activiteiten om extra donateurs te werven en te binden, wordt zeker voortgezet en waar mogelijk uitgebreid.

De mogelijkheid voor versterking van de fondsenwerving door een actiever inzet van de Stichting Steun, ligt vooral op de weg van de Stichting Steun zelf. Uiteraard blijft het bestuur van GNR hierover in gesprek met Stichting Steun.

Het aangepaste beleidsplan is gepubliceerd op de website en kunt u vinden via deze [link](#).

De aangepaste tekst over erfgoed vindt u vanaf pagina 24.

Jaarstukken GNR 2023-2024 en 2025

In de vergadering van het bestuur van 28 maart 2024 is besloten het jaarverslag 2023, de jaarrekening 2023, de begroting 2025 en de eerste begrotingswijziging 2024 conform artikel 14 van de GNR-statuten voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenteraden van de in GNR participerende gemeenten.

De gemeenteraden van Blaricum, Gooise Meren, Huizen en Laren hebben geen noodzaak gezien een zienswijze in te dienen en hebben aangegeven in te stemmen met de jaarstukken.

De gemeenteraad van Hilversum heeft een zienswijze ingediend.

Zij is over het geheel genomen positief over de inzet, samenwerking, de resultaten van GNR, het vrijwilligersnetwerk, het vinden van nieuwe ambassadeurs en van nieuwe financieringsbronnen.

Verschillende onderdelen en aspecten worden aangehaald en op onderdelen wordt aangegeven dat de gemeenteraad zich kan vinden in de gepresenteerde informatie.

Bij het onderwerp Governance worden complimenten uitgesproken over de zorgvuldige wijze waarop aansluiting bij LandschappenNL is opgepakt mede in het licht van de evaluatie en eventuele voortzetting van de bijdrage van de Postcode Loterij. In het verlengde hiervan geeft de gemeenteraad van Hilversum aan inzicht te willen hebben in hoeverre de invloed van de partners Stichting Steun en LandschappenNL moet worden gezien in het bestaande participantenmodel van GNR, zoals ook is benoemd in de zienswijze op het beleidsplan 2024-2027.

Als antwoord op deze vraag van Hilversum kan het volgende worden aangegeven:

Indien de Postcode Loterij in het najaar van 2024 besluit dat GNR in aanmerking komt voor voortzetting van NPL-bijdragen, zal dat geld jaarlijks rechtstreeks en onverkort via LandschappenNL naar GNR worden overgemaakt. Hiervoor zal een overeenkomst tussen GNR en LandschappenNL worden afgesloten.

GNR zal deze bijdragen in haar begroting onderbrengen in een speciaal bestemmingsfonds voor extra investeringen en projecten. Deze middelen worden niet overgemaakt naar de Stichting Steun omdat het voortvloeit uit een overeenkomst tussen GNR en LandschappenNL. Daarbij zal GNR verantwoording afleggen over de besteding van de middelen richting LandschappenNL en NPL. Het bestuur van GNR zal over de aanwending van deze middelen de benodigde afwegingen maken en besluiten nemen conform de doelbesteding van het bestemmingsfonds.

Stichting Steun ontvangt overigens nog wel middelen van donateurs, erfstellingen, legaten en giften. Voor het vrijspelen van deze middelen worden projectvoorstellen ingediend bij Stichting Steun.

De aansluiting bij LandschappenNL brengt een jaarlijkse contributie met zich mee maar heeft geen impact op onze fondsenwerving. De aansluiting heeft betekenis voor GNR voor wat betreft kennisuitwisseling, gezamenlijke projecten en belangenbehartiging (denk aan lobby op rijksniveau) en voor deelname aan gezamenlijke campagnes.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over hetgeen besproken en besloten is in de laatste bestuursvergadering.

Namens het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat,

Mw. ir. C. (Carla) Kersbergen,
Directeur-rentmeester.